

kan man ikke ublede nogen særlig Grund til her paa dette Gods at have en saadan indbyrdes Forstrækningsanstalt, som man ellers ikke vil indføre i det øvrige Land ved Overgangen til Selveindom. Saaledes som Sagen staaer, troer jeg, at det er mindre fornødent at gaae ind paa de enkelte Bestemmelser i Uendningsforslaget; der er flere af disse, som aabenbart vilde give Anledning til mange Uanskeligheder og neppe ere ganske rigtige. Naar det saaledes hedder „den planmæssige Indfæstning med det behørigte Tillæg,“ da er det ikke rigtigt, thi det behørigte Tillæg staaer i Hovedloven, for iglen at opsamle Indfæstningens Beløb; men naar man capitaliserer Indfæstningen tilligemed den øvrige Indtægt, saa bliver der ikke Tale om noget saadant særligt Tillæg. Det kunde ogsaa give Anledning til Tvivl, naar det hedder, at „det Beløb, der da bliver tilbage, deles i 4 Dele, hvoraf de 3/4 estergives de nuværende Fæstere.“ Jeg antager, at Meningen maa være, at der estergives de nuværende Fæstere ikke blot disse to Hjerdedele, men ogsaa enhver Forøgelse over de Afgifter, som de nu sidde for, thi Hovedlovens § 6, der hjemler de nuværende Fæstere en saadan Afgang, maa vistnok blive bestaaende. Imidlertid vilde den Modsatning, som fremkommer mellem disse to Hjerdedele, der estergives de nuværende Fæstere, kunne give Anledning til meget væsentlige Tvivl i saa Henseende. Det er mig heller ikke klart, hvorledes Regjerings-Udvalgets § 6, som ved en foregaaende Afstemning blev § 7, skal komme til Anvendelse. Naar det nemlig deri hedder: „af Auktionsbeløbet tilkommer da den sidste Fæsters Bo, saafremt han efterlader Livsarvinger, Saameget, som ved Ansættelsen af Kjøbesummen efter § 5 skulde fradrages“, saa spørger jeg: hvorledes skulde det komme til Udførelse, naar § 4 kommer til at indeholde det, som foreligger i Uendningsforslaget? Hvad er det, som saa skal fradrages og komme Livsarvingerne tilgode? I saa Henseende vil Uendningsforslaget give Anledning til de allerførste Tvivl, og for mig har det ingenlunde været klart, hvorledes Forretningen skulde kunne finde Sted efter det forandrede Forslag. Jeg holder mig saaledes aldeles overbeviist om, at

Bedtagelsen af dette Forslag meget væsentligt vilde forsinke denne Sags endelige Afgjærelse.

Monrad: Det forekommer mig, at en heel Deel af det, den ærede Ordfører anførte, netop taler for Uendningsforslaget. Den ærede Ordfører bemærkede nemlig, at et af Testamentets Niemed var at bevirke, at visse Fordele kom den til enhver Tid paa Godset værende Befolkning tilgode, at den Befolkning, der var paa Godset, skulde sidde paa lempelige Billaar ved deres Gaarde. Det er netop det, som jeg ogsaa antager; men, uagtet jeg villigt vil indrømme, hvad der er bemærket, at de Billaar, paa hvilke de nuværende Bestdvere ville blive Giere, have en ikke ringe Indflydelse for et længere Tidsrum, saa kan det dog paa den anden Side ingenlunde nægtes, at der ikke indeholdes nogen Betyggelse for, at der i Tidens Længde i Beboernes Tilstand efterlades noget Spor af Testators Hensigt, at de skulde sidde paa billige Billaar. Det kan dog ikke nægtes, at der ikke høves nogen Betyggelse for, at der jo efter et længere Tidsrums Forløb kan sidde en Befolkning paa disse Godser under trykkende Raar. For nu at opretholde Mindet om Testators Hensigt med Hensyn til Befolkningen paa disse Godser, er det, at dette Uendningsforslag er blevet stillet, og det forekommer mig at være hensigtsmæssigt, om Forslaget gik igjennem. Det forekommer mig at være ønskeligt, om man, idet man borttog Betyggelsen for, at disse Fordele blivende komme Befolkningen tilgode, virkelig sørgede for, at der kom et, om endog kun ringe, Bederlag, der kunde bevare Testators Navn og Mindet om hans Hensigt. Hvad Enkelthederne ved Uendningsforslaget angaaer, da skal jeg ikke yttre mig om dem; den ærede Forslagsstiller har jo med Hensyn til de mulige Forbedringer, der kunde være at foretage i Forslaget, peget hen paa, at dette Lovforslag skal undergaae Behandling et andet Sted, og der kan undergaae de ønskelige Forandringer, og det glæder mig, at han har gjort det, idet han derved har anerkjendt, at det dog kan være godt at have et saadant andet Sted. Jeg anseer det Niemed, hvori Uendningsforslaget er stillet, for særdeles rigtigt, nemlig at man, idet man i væsentlige